

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obo/11/2019
Identifikačné číslo spisu: 6010200922
Dátum vydania rozhodnutia: 24.06.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6010200922.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jany Veselej Zemaníkovej a JUDr. Gabriely Mederovej v spore žalobcu: V - REAL, a.s., so sídlom Sládkovičova 2069/10, 921 01 Piešťany, IČO: 36 251 810, proti žalovanému: JUDr. Miloš Levrinc, PhD., so sídlom J. Kozačeka 13, 960 01 Zvolen, správca konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo Kraskovo „v likvidácii“ v konkurze, so sídlom Kraskovo, IČO: 00 201 863, o určenie pohľadávky proti podstate vo výške 31 859,48 eur, o odvolaniach T. a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. novembra 2018, č. k. 29Cbi/5/2010-318 v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. mája 2019, č. k. 29Cbi/5/2010-376, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie T. odmieta.
- II. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu Banskej Bystrici z 23. novembra 2018, č. k. 29Cbi/5/2010-318 v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. mája 2019, č. k. 29Cbi/5/2010-376 vo výroku, ktorým určil, že pohľadávka žalobcu prihlásená do konkurzu vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici na majetok úpadcu Poľnohospodárske družstvo Kraskovo „v likvidácii“ v konkurze, so sídlom Kraskovo, IČO: 00 201 863 pod sp. zn. 46-24K/78/1998 je oprávnená v celkovej výške 1.853,- eur ako pohľadávka proti podstate mení tak, že žalobu zamietla.
- III. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „krajský súd“) napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) z 23. novembra 2018, č. k. 29Cbi/5/2010-318 v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. mája 2019, č. k. 29Cbi/5/2010-376, I. konanie v časti o zaplatenie 9 370,- eur zastavil; II. určil, že pohľadávka žalobcu prihlásená do konkurzu vedeného na krajskom súde na majetok úpadcu pod sp. zn. 46-24K/78/1998 je oprávnená v celkovej výške 1 853,- eur ako pohľadávka proti podstate; III. vo zvyšku žalobu zamietol a IV. žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 88 %.

2. Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca uzavrel dňa 9. októbra 2007 s

predchádzajúcim správcom konkurznej podstaty úpadcu JUDr. Martinom Kováčikom Zmluvu o triedení a dočasnej správe registratúrnych záznamov, za čo mu bola uhradená dojednaná odplata v sume 103 700,- Sk. Následne za účelom uskladnenia registratúrnych záznamov úpadcu žalobcu uzavrel dňa 2. januára 2008 s obchodnou spoločnosťou FCM, s.r.o. zmluvu o nájme nebytových priestorov, v ktorej bola dohodnutá výška nájomného v sume 338.760,-Sk ročne s tým, že žalovaný až listom z 1. decembra 2009 požiadal žalobcu o vydanie registratúry úpadcu. Za užívanie nebytového priestoru, v ktorom boli uložené registratúrne záznamy žalovaného, zaplatil nájomné od januára 2008 do októbra 2010 vo výške 31 859,48 eur, ktoré následne žalovaný odmietol žalobcovi uhradiť, a preto si predmetnú pohľadávku uplatnil v konkurze ako pohľadávku proti podstate, keďže po vyhlásení konkurzu plnil to, čo bol povinný plniť žalovaný. Následne vzal žalobca žalobu v časti určenia oprávnenosti sumy 9 370,- eur predstavujúcej nájomné za obdobie január až október 2010 ako pohľadávky proti podstate späť.

2.1. Nárok žalobcu súd prvej inštancie posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 454 Občianskeho zákonníka ako bezdôvodné obohatenie získané žalovaným, keď žalobca plnil to, čo bol žalovaný podľa práva plniť sám, keďže žalovaný ako správca konkurznej podstaty bol povinný zabezpečiť skladovanie a archiváciu registratúrnych záznamov, pričom náklady za skladovanie registratúrnych záznamov úpadcu plnil žalobca za žalovaného. V tejto súvislosti poukázal krajský súd na ustanovenie § 14 ods. 1 písm. a/, l/ a m/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej aj „ZKV“) a povinnosť správcu postupovať pri výkone funkcie s odbornou starostlivosťou podľa § 8 ods. 2 ZKV s tým, že skonštatoval, že zodpovednosť za nakladanie s písomnou dokumentáciou úpadcu týkajúcou sa prevádzky podniku úpadcu vyhlásením konkurzu prešla na správcu, ktorý bol okrem iného povinný zabezpečiť úschovu a archiváciu dokumentácie úpadcu.

2.2. Bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného podľa názoru krajského súdu vzniklo tým, že sa jeho majetok nezmenšil o prostriedky, ktoré by inak vynaložil, ak by si splnil svoju povinnosť zabezpečiť skladovanie a archiváciu dokumentácie úpadcu. Zároveň nebolo podľa súdu prvej inštancie rozhodujúce, že bezdôvodné obohatenie začalo vznikáť už v čase, keď funkciu správcu konkurznej podstaty zastával predchádzajúci správca JUDr. L. B., nakoľko povinným subjektom na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovi je žalovaný.

2.3. Bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného malo podľa krajského súdu vznikáť od 1. marca 2008 do 9. decembra 2009, kedy bola žalobcovi doručená výzva žalovaného na vydanie vytriedených registratúrnych záznamov spoločnosti TONE 1 s.r.o. Pri určení výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal krajský súd zo zmluvy o skladovaní písomnosti a výkone archívnickej činnosti uzatvorenej medzi žalovaným a obchodnou spoločnosťou TONE 1 s.r.o. dňa 17. decembra 2009, v zmysle ktorej predstavuje odplata za rok skladovania písomnosti a výkonu archívnickej činnosti 1 040,40 eur. Na základe uvedeného výška bezdôvodného obohatenia za 21,3 mesiaca predstavuje sumu 1 853,- eur, a preto určil, že v predmetnej výške je pohľadávka žalobcu uplatnená v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu oprávnená ako pohľadávka proti podstate titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a v prevyšujúcej časti (v časti určenia oprávnenosti pohľadávky v sume 20 636,48 eur) žalobu zamietol.

2.3. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1 a ods. 2 C. s. p. tak, že náhradu trov konania pomerne rozdelil, keď žalobca bol úspešný v rozsahu 6 % a žalovaný v rozsahu 94 %. Preto priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 88 %.

3. Proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým krajský súd žalobe vyhovel a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania, podal dňa 12. decembra 2018 odvolanie žalovaný, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3.1. Žalovaný v odvolaní namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ C. s. p.), že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e/ C. s. p.) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.).

4. Žalovaný predovšetkým vytýkal krajskému súdu záver, že žalobca vlastne plnil za žalovaného to, čo bol žalovaný ako správca konkurznej podstaty povinný plniť sám, a to náklady na skladovanie a

archiváciu registratúrnych záznamov. Za nesprávny považuje záver súdu prvej inštancie, že sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil tým, že žalobca mal za neho plniť povinnosť skladovať a archivovať registratúrne záznamy úpadcu. Žalovaný tak spochybnil právny základ nároku žalobcu, ktorý v celom žalobou uplatnenom rozsahu poprel.

4.1. Taktiež žalovaný namietal, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s jeho argumentáciou, že priznanie uplatneného nároku žalobcovi za situácie, keď účelovo odmieta vydať registratúrne záznamy úpadcu, by bolo v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku. Žalobca bol na vrátenie registratúrnych záznamov úpadcu opakovane vyzývaný, pričom svoju povinnosť nesplnil s uvádzaním rôznych nepravdivých informácií. Krajský súd podľa žalovaného pochybil, keď nevykonal ním navrhnuté dôkazy, konkrétne, že neuložil žalobcovi predložiť registratúrne záznamy úpadcu a ani nenariadil obhliadku za účelom zistenia žalobcom zadržovaných listín úpadcu.

5. Proti rozsudku krajského súdu podal dňa 3. januára 2019 odvolanie aj T., ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keď namietal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p.), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ C. s. p.), že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g/ C. s. p.) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.).

6. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

7. Žalovaný vo vyjadrení z 21. januára 2019 uviedol, že odvolanie JUDr. P. F. považuje za nedôvodné.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací prejednal odvolania T. a žalovaného podľa ustanovenia § 379 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) s nariadením odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.), nakoľko pre rozhodnutie vo veci bolo potrebné zopakovať dokazovanie, zohľadňujúc znenie ustanovenia § 390 C. s. p., dospel k záveru, že odvolanie T. treba odmietnuť, nakoľko bolo podané neoprávnenou osobou, a odvolanie žalovaného je dôvodné, nakoľko rozhodnutie súdu prvej vo vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania nie je vecne správne.

K odvolaniu T.

9. Úvodom odvolací súd uvádza, že rozhodovaný spor je sporom vyvolaným osobitnou povahou konkurzného konania, a preto od 1. júla 2016 naň s poukazom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 1 C. s. p. dopadá znenie ustanovenia § 90 ods. 1 C. s. p., v zmysle ktorého musia byť obidve strany zastúpené advokátom okrem prípadov, kedy stranou je fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo stranou je právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

9.1. V predmetnom spore bol žalobca zastúpený T., ktorý bol rozhodnutím predsedu Slovenskej advokátskej komory z 22. februára 2018, č. 34-1280/18 vyčiarknutý zo zoznamu advokátov k 22. februáru 2018.

9.2. Dňom vyčiarknutia T. zo zoznamu advokátov zaniklo jeho splnomocnenie udelené mu žalobcom ako advokátovi na zastupovanie v predmetnom spore (k tomu vid' aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 20Cdo/2537/2009, 30Cdo/2018/2007 a 30Cdo/2218/2008). Tým istým dňom (t. j. 22. februárom 2018) zaniklo oprávnenie T. vystupovať v predmetnom spore v mene žalobcu ako jeho zástupca.

10. Z uvedeného dôvodu odvolací súd skúmal, či JUDD. bol osobou oprávnenou podať odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré podal po vyčiarknutí zo zoznamu advokátov.

11. Krajský súd postupoval správne, ak výzvou zo 6. februára 2019 vyzval žalobcu s poukazom na znenie ustanovenia § 90 ods. 1 C. s. p. (vrátane následkov spojených s nevyhovením výzve podľa ods. 2 predmetného ustanovenia), aby v lehote 15 dní od doručenia výzvy predložil potvrdenie preukazujúce, že jeho zamestnanec, alebo člen, ktorý za neho koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo aby v tej istej lehote predložil splnomocnenie na zastupovanie v predmetnom spore udelené advokátovi. Predmetná výzva bola žalobcovi doručená dňa 27. februára 2019, pričom na ňu v určenej lehote nereagoval.

11.1. Odvolací súd z predloženého súdneho spisu následne zistil, že T. v podaní z 22. januára 2019 uviedol súdu prvej inštancie, že v predmetnom spore koná ako likvidátor žalobcu (viď č. I. 366 súdneho spisu).

11.2. V nadväznosti na uvedené - keďže rozhodnutie o vstupe obchodnej spoločnosti žalobcu do likvidácie a rozhodnutie o vymenovaní likvidátora nie sú zapísané v obchodnom registri - odvolací súd výzvou z 13. augusta 2019 vyzval žalobcu a JUDr. SA. aby v lehote 10 dní od doručenia predmetnej výzvy predložili rozhodnutie valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti V - REAL, a.s. o zrušení obchodnej spoločnosti s likvidáciou podľa § 187 ods. 1 písm. g/ Obchodného zákonníka a o vymenovaní JUDr. SA. za likvidátora obchodnej spoločnosti žalobcu s následkom nevyhovenia výzve v podobe odmietnutia odvolania podaného T. ako podaného neoprávnenou osobou podľa § 386 písm. b/ C. s. p.

11.3. Predmetná výzva bola doručená T. v súlade s ustanovením § 112 C. s. p. dňa 18. septembra 2019 a žalobcovi elektronicky (podľa § 29 a nasl. zákona e-Governmente) dňa 3. októbra 2019, pričom na ňu T. r a ani žalobca ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu nereagovali.

12. Nakoľko T.r v predmetnom spore nevystupuje ako právny zástupca žalobcu, keďže dňom 22. februárom 2018 zaniklo jeho oprávnenie vykonávať činnosť advokáta, a zároveň nebolo preukázané, žeby pôsobil ako likvidátor žalobcu (s poukazom na znenie § 90 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), dospel odvolací súd k záveru, že T. nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania proti rozsudku krajského súdu. Preto odvolací súd odvolanie T. podľa ustanovenia § 386 písm. b/ C. s. p. odmietol.

K odvolaniu žalovaného

13. Žalobcom uplatnená pohľadávka vznikla po vyhlásení konkurzu na majetok žalovaného, čím je splnený základný predpoklad podľa § 31 ods. 2 ZKV v znení účinnom do 31. júla 2000, aby sa mohlo jednať o pohľadávku proti podstate. Z tohto dôvodu bolo potrebné vysporiadať sa v odvolacom konaní s opodstatnenosťou (resp. neopodstatnenosťou) uplatneného nároku.

14. Odvolací súd pri prejednaní odvolania žalovaného dospel k záveru, že krajský súd žalobou uplatnený nárok nesprávne právne posúdil, ak ho posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 454 Obchodného zákonníka, čím je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.

14.1. Zároveň vo veci rozhodujúci senát odvolacieho súdu má za to, že na rozhodovanú vec sa vzťahujú ustanovenia § 527 ods. 1, § 531 ods. 1 a ods. 3 a § 532 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktoré v doterajšom priebehu konania neboli použité. Preto v súlade s ustanovením § 382 C. s. p. výzvou z 24. februára 2020 vyzval strany sporu, aby sa vyjadrili k možnému ustanoveniu § 527 ods. 1, § 531 ods. 1 a ods. 3 a § 532 ods. 2 Obchodného zákonníka.

14.2. Žalovaný vo vyjadrení k predmetnej výzve zo 6. marca 2020 uviedol, že ak nedošlo po pretriedení registratúrnych záznamov k ich prevzatíu predchádzajúcim správcom, mal byť žalobca v zmysle ustanovenia § 531 ods. 3 Obchodného zákonníka nárok na skladné až do momentu, kedy bol vyzvaný na ich odovzdanie. Výšku tohto skladného však nie je možné objektívne určiť z odplaty dohodnutej v zmluve. Zároveň uviedol, že bolo povinnosťou žalobcu vydať registratúrne záznamy žalovanému, resp. ním poverenej osobe, a nie tieto v rozpore so zákonom zadržiavať, hoci na ich vydanie bol opakovane vyzývaný.

14.3. Žalobca (nezastúpený advokátom) sa k výzve odvolacieho súdu vyjadril podaním z 11. marca 2020. Na predmetné vyjadrenie najvyšší súd neprihliadal v súlade so znením ustanovenia § 90 ods. 2 C. s. p., keďže o povinnosti byť v spore zastúpený advokátom podľa § 90 ods. 1 C. s. p. vrátane následkov spojených s nezvolením si advokáta podľa odseku 2 bol žalobca riadne poučený už krajským súdom (viď bod 11. vyššie).

15. Na pojednávaní odvolací súd zopakoval dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci a to prečítaním listinných dôkazov:

- zmluvy o triedení a dočasnej správe registratúrnych záznamov z 9. októbra 2007 uzatvorenej medzi žalobcom a predchádzajúcim správcou konkurznej podstaty úpadcu JUDr. L. B.,
- faktúry č. 08002 z 26. februára 2008 vystavenej žalobcom na sumu 103 700,- Sk,
- zmluvy o nájme nebytových priestorov uzatvorenej medzi obchodnou spoločnosťou FCM, s.r.o. ako prenajímateľom a žalovaným ako nájomcom
- listom žalovaného zo 14. júla 2008 adresovaným žalobcovi,
- oznámením žalobcu z 2. augusta 2008,
- listom žalovaného z 1. decembra 2009 adresovaným žalobcovi,
- odpoveďou žalobcu z 13. decembra 2009 a
- listom z 9. januára 2010, ktorým si žalobca uplatnil uhradenie pohľadávky proti podstate vo výške 22 489,54 eur.

16. Z vykonaných dôkazov vyplýva, že zmluvou o triedení a dočasnej správe registratúrnych záznamov z 9. októbra 2007 sa žalobca zaviazal prevziať od predchádzajúceho správcu registratúrne záznamy úpadcu na dobu určitú za účelom ich pretriedenia a dočasného uloženia v priestoroch žalobcu (čl. I zmluvy) za odplatu 103 700,- Sk, v ktorej bola zahrnutá aj cena za dočasné uloženie záznamov úpadcu (čl. II zmluvy). Záznamy úpadcu sa zaviazal žalobca uložiť oddelene od iných prípadných záznamov a označí ich tak, aby nedošlo k ich zámene (čl. III bod 2 zmluvy). Zmluvné strany si zároveň dojednali, že vzťahy výslovne neupravené zmluvou sa spravujú príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka (čl. V bod 1 zmluvy).

16.1. Odvolací súd dospel k záveru, že z predmetnej zmluvy vznikol žalobcovi záväzok skladovať veci úpadcu (registratúrne záznamy) za odplatu oddelene od iných vecí s označením, že ide o veci úpadcu. Predmetný záväzok bol dohodnutý do doby pretriedenia skladovaných záznamov, t. j. do 26. februára 2008.

16.2. Práve deň 26. februára 2008 určil žalobca v ním vystavenej faktúre č. 08002 ako dátum poskytnutia služby na základe zmluvy o triedení a dočasnej správe registratúrnych záznamov z 9. októbra 2007. Tu odvolací súd len pre úplnosť uvádza, že tento deň vyhodnotil ako dátum, do kedy žalobca splnil svoj záväzok zo zmluvy z 9. októbra 2007, aj súd prvej inštancie, keďže žalobca nepredložil žiadny dôkaz, že k splneniu záväzku - k pretriedeniu záznamov úpadcu - došlo pred týmto dátumom.

16.3. Zmluvou o nájme nebytových priestorov uzavretej už dňa 2. februára 2008 prenajal žalobca ako nájomca nebytové priestory nachádzajúce sa v C. na skladovanie písomností úpadcu s dohodnutým nájomným vo výške 28 230,- Sk.

16.4. Žalovaný listom zo 14. júla 2008 požiadal žalobcu o oznámenie miesta, kde sa záznamy úpadcu nachádzajú, s uvedením miesta, kde ich hodlá v prípade uzatvorenia zmluvy uskladňovať. V nadväznosti na predmetný list žalobca oznámil žalovanému, že záznamy úpadcu previezol do jeho skladovacích priestoroch v S.. Následne listom z 1. decembra 2009 vyzval žalovaný žalobcu na oznámenie, kde sa nachádzajú záznamy úpadcu s uvedením kontaktnej osoby, ktorá umožní ich vydanie obchodnej spoločnosti TONE 1, s.r.o., s ktorou žalovaný uzavrel zmluvu o skladovaní písomností. Na predmetnú žiadosť žalobca oznámil žalovanému, že zmluvu uzatvorenú medzi žalovaným a obchodnou spoločnosťou považuje za nulitnú, jeho žiadosť o vydanie dokumentov považuje za bezpredmetnú a vyzval ho na úhradu sumy 55 765,78 eur v súlade so zmluvou o uložení a správe dokumentácie a následne 9. januára 2010 vyzval žalovaného na zaplatenie sumy 22 489,54 eur ako refundáciu nákladov na uskladnenie archívnych záznamov úpadcu, ktoré boli prechodne uskladnené v nebytových priestoroch obchodnej spoločnosti FCM, s.r.o.

17. Podľa § 527 ods. 1 Obchodného zákonníka, zmluvou o skladovaní sa skladovateľ zaväzuje prevziať vec, aby ju uložil a opatroval, a ukladateľ sa zaväzuje zaplatiť mu za to odplatu (skladné).

17.1. Podľa § 531 ods. 1 Obchodného zákonníka, ukladateľ platí skladné odo dňa prevzatia veci vo výške a spôsobom dohodnutým v zmluve.

17.2. Podľa § 531 ods. 3 Obchodného zákonníka, ak skladovanie trvá dlhšie ako šesť mesiacov, platí sa

skladné polročne pozadu. Skladné za neukončené šesťmesačné obdobie a skladné za kratšiu dobu skladovania sa platí pri vyzdvihnutí skladovanej veci. Aj po ukončení zmluvy má skladovateľ právo na skladné za dobu, po ktorú bola skladovaná vec u neho uložená z dôvodu, že ju ukladateľ včas nevyzdvihol.

17.3. Podľa § 532 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak nie je uvedená lehota, na ktorú sa zmluva uzaviera, predpokladá sa, že sa uzaviera na neurčitú dobu. Ukladateľ môže požadovať kedykoľvek vydanie veci a je povinný zaplatiť skladné za dobu, keď vec bola skladovaná. Vyzdvihnutím veci zmluva zaniká.

18. Z obsahu zmluvy o triedení a dočasnej správe registratúrnych záznamov z 9. októbra 2007 uzatvorenej medzi žalobcom a predchádzajúcim správcom konkurznej podstaty úpadcu JUDr. L. B. má odvolací súd preukázané, že ide o zmiešanú zmluvu, ktorá má okrem iného aj prvky zmluvy o skladovaní podľa § 527 a nasl. Obchodného zákonníka, a práve v časti skladovania registratúrnych záznamov úpadcu žalobcom je potrebné vychádzať pri posudzovaní dôvodnosti žalovaného nároku (v napadnutom vyhovujúcom výroku - pozn. odvolacieho súdu) z právnej úpravy zmluvy o skladovaní.

18.1. Ako už bolo uvedené vyššie (viď bod 16. vyššie), zo skutkového stavu ustáleného odvolacím súdom vyplýva, že obsahom zmluvy z 9. októbra 2007 bol okrem iného aj na dobu určitú (do pretriedenia záznamov) záväzok skladovať určité veci (registratúrne záznamy úpadcu) v priestoroch žalobcu oddelene od iných vecí za odplatu.

18.2. V nadväznosti na uvedené vznikla predchodcovi žalovaného (predchádzajúcemu správcovi JUDr. L. B.) povinnosť uhradiť žalobcovi odplatu za dohodnuté obdobie vo výške dohodnutej v zmluve, ktorá podľa výslovného dojednania v čl. II zmluvy).

18.3. Kvalifikácia predmetnej zmluvy ako zmluvy o skladovaní podľa § 527 a nasl. Obchodného zákonníka je kľúčová pre rozhodnutie vo veci, a to jednak z dôvodu, že zmluva o skladovaní zaniká až vyzdvihnutím veci (§ 532 ods. 2 posledná veta Obchodného zákonníka), a najmä preto, že aj po ukončení zmluvy (tu rozumej po uplynutí dohodnutej doby, t. j. po 28. februári 2008 - pozn. odvolacieho súdu) má skladovateľ právo na skladné za dobu, po ktorú bola skladovaná vec u neho uložená z dôvodu, že ju ukladateľ včas nevyzdvihol (§ 531 ods. 3 Obchodného zákonníka).

18.4. Na základe uvedeného je podľa názoru odvolacieho súdu jednoznačný záver, že aj po splnení záväzku žalobcu zo zmluvy o triedení a dočasnej správe registratúrnych záznamov mal žalobca voči žalovanému (resp. jeho predchodcovi) zmluvný nárok v podobe skladného za obdobie od 1. marca 2008 po okamih, kedy žalovaný vyzval žalobcu na vydanie záznamov úpadcu vo výške obvyklého skladného zodpovedajúceho povahe skladovanej veci, dĺžke a spôsobu skladovania. Z tohto dôvodu sa žalovaný nemohol bezdôvodne obohatiť na úkor žalobcu, ako to skutkovo vymedzil žalobca v žalobe a ako vec (nesprávne) právne posúdil krajský súd.

19. Zároveň však odvolací súd konštatuje, že nárok žalobcu, tak ako bol uplatnený v súdnom konaní, nie je možné považovať za skladné, ktoré by bol oprávnený od žalovaného požadovať.

19.1. Na odôvodnenie predmetného tvrdenia odvolací súd konštatuje, že žalobou uplatnený nárok pozostáva výlučne zo sumy, ktorá má predstavovať náhradu nájomného uhradeného žalobcom obchodnej spoločnosti FCM, s.r.o. za prenájom nebytových priestorov, v ktorých žalobca skladoval záznamy úpadcu. Žalobca však nebol oprávnený prenechať skladované záznamy v priestoroch iného subjektu, keďže zo zmluvy, ktorú uzatvoril s predchádzajúcim správcom konkurznej podstaty úpadcu JUDr. L. B. bol povinný skladovať registratúrne záznamy úpadcu vo svojich vlastných priestoroch. Rovnako tak žalobca v priebehu konania nepreukázal existenciu akejkoľvek dohody či už so žalovaným, alebo s predchádzajúcim správcom, ktorá by ho oprávňovala nakladať so záznamami úpadcu tak, že ich umiestni v priestoroch inej spoločnosti a od žalovaného následne bude požadovať úhradu nájmu s tým spojeného. Takéto oprávnenie nie je možné vyvodiť ani z ponuky žalobcu na dlhodobé skladovanie registratúry úpadcu adresovanej ešte predchádzajúcemu správcovi, keďže k uzatvoreniu takejto zmluvy nedošlo. Takáto ponuka ako jednostranný právny úkon žalobcu nezaväzovala predchádzajúceho správcu a nezaväzuje ani žalovaného. Napriek tomu žalobca svojvoľne a v rozpore so zmluvou uschoval záznamy úpadcu v priestoroch tretieho subjektu.

19.2. Na náhradu za zaplatené nájomné nevznikol žalobcovi voči žalovanému právny nárok. Porušenie vyššie uvedených zmluvných povinností žalobcom nemôže konštituovať žiadny nový nárok v prospech žalobcu ako porušovateľa. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na jednu zo základných zásad

súkromného práva, a to že nikto nemôže mať prospech zo zneužitia alebo porušenia práva. Z tohto dôvodu je žalobca ako subjekt, ktorý porušil svoje povinnosti voči žalovanému (resp. predchádzajúcemu správcovi), povinný znášať sám výdavky, ktoré mu vznikli ako následok porušenia jeho povinností.

19.3. Navyše odvolací súd poukazuje, že zo strany žalobcu - okrem toho, že postupoval v rozpore so zmluvou - sa jednalo o účelové konanie, ktorého jediným cieľom bola snaha obohatiť sa na úkor konkurznej podstaty. Zmluvu o nájme nebytových priestorov uzatvoril s obchodnou spoločnosťou FCM, s.r.o. dňa 2. januára 2008, t. j. ešte predtým, než sám splnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo zmluvy o triedení a dočasnej správe registratúrnych záznamov z 9. októbra 2007, keď až 28. februára 2008 ukončil triedenie záznamov úpadcu. Žalobca pritom žiadal žalobou náhradu za nájomné aj za obdobie od 2. januára 2008 do 28. februára 2008, t. j. za obdobie, za ktoré predchádzajúci správca uhradil žalobcovi zmluvne dojednanú odplatu, ktorá v sebe zahŕňala aj skladné. Hoci v tejto časti súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol, považoval odvolací súd za nevyhnutné na túto skutočnosť poukázať pri celkovom posúdení žalovaného nároku a pri posúdení konania žalobcu.

19.4. Taktiež odvolací súd dáva do pozornosti skutočnosť, že v oznámení z 1. augusta 2008 žalobca uviedol žalovanému vedome nepravdivú informáciu, že záznamy úpadcu sa nachádzajú v priestoroch žalobcu (v priestoroch S.), hoci sa už v tom čase v rozpore s jeho povinnosťami vyplývajúcimi mu zo zmluvy uzatvorenej s predchádzajúcim správcom konkurznej podstaty úpadcu JUDr. L. B. nachádzali v priestoroch patriacich obchodnej spoločnosti FCM, s.r.o.

19.5. Žalobca pritom ani na opakované výzvy žalovanému (a ani napriek tomu, že na Okresnom súde Piešťany sa vedie súdny spor o vydanie záznamov) záznamy úpadcu nevydal, a zadržáva ich bez právneho dôvodu, keďže ich vydanie nie je oprávnený podmieňovať náhradou za zaplatené nájomné obchodnej spoločnosti FCM, s.r.o., na ktorú - ako už bolo uvedené vyššie - nemá voči žalovanému právny nárok.

20. Keďže žalobcom uplatnený nárok predstavujúci náhradu za zaplatené nájomné obchodnej spoločnosti FCM, s.r.o. za prenájom nebytových priestorov, v ktorých žalobca uložil záznamy úpadcu, nie je možné považovať za skladné, na ktoré by mohol mať žalobca podľa práva nárok (viď body 18.3., 18.4. a 19.2. vyššie), odvolací súd dospel k záveru, že sa nejedná o pohľadávku proti podstate, ako to predpokladá ustanovenie § 31 ods. 2 ZKV v znení účinnom do 31. júla 2000 a ako to uviedol žalobca v žalobnom návrhu.

20.1. Z tohto dôvodu vyhodnotil odvolací súd žalobu žalobcu za nedôvodnú aj v časti určenia pohľadávky vo výške 1 853,- eur, v ktorej krajský súd žalobe vyhovel.

21. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti napadnutej žalovaným vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Preto odvolací súd rozsudok krajského súdu v znení jeho oprávneného uznesenia vo výroku, ktorým určil, že pohľadávka žalobcu prihlásená do konkurzu vedeného na krajskom súde na majetok úpadcu pod sp. zn. 46-24K/78/1998 je oprávnená v celkovej výške 1 853,- eur ako pohľadávka proti podstate, zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol (§ 388 C. s. p.).

22. O náhrade trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 a ods. 2 C. s. p. v spojení s ustanoveniami § 255 ods. 2 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že v konaní úspešný žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

22.1. O výške trov prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku súdny úradník súdu prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

23. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej môže podať dovolanie strana, v neprospech ktorej bol rozsudok vydaný, v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho doručenia oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ a b/ C. s. p.).

Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.